

סרטים
במערב אין כל חדש

זוהי הוצאה חדשה של הסרט משנת 1930, אשר זכה בפרס "אוסקר", באותות הוקרה רבים אחרים, הוחרם על ידי גבלס כשהוצג בגרמניה; (פלוגות נוער נאצי עמדו במשמרות ליד הכניסות לבתי הקולנוע, ונסו למנוע את הקהל מראות אותו). בכל מקום אחר בעולם נתקבל סרטו של לואיס מילסטון המבוסס על הרומאן הנוער של אריך מאריה רמארק בהתלהבות הגובלת עם זעזוע, הרעיד מיליוני לבבות, אבל לא הצליח למנוע את הישנות הטבח, כיום, לאחר עשרים ואת שנה, רובן עקובות דם, הוא עדיין סרט גדול, אפשר סרט המלחמה המצויץ ביותר שנעשה עד כה.

כמובן שישנם בו דברים אחרים שהצופה של שנת 1951 מקבלם בעיקום חוטם: הקללת הקול אינה נקיה; הנגטיב הוא, כפי הנראה, שחוק וקרוע במידה רבה וההעמקה החדשה אינה משוחבת, המשחק נראה מוגזם ותיאטרלי. ני בעיני קהל שהורגל למשחק קפוא וחסר הבעה של כוכבים הוליוודיים; לעומתו משחקם המתפרץ יותר של לו איירס, סלים סאריביל וחבריהם במערב אין כל חדש קצת מיושן, אבל בהרבה יותר אמתי מאשר משחק אלילי הבד העכשוויים. אבל אלה הם פרטים טכניים שאינם יכולים להוריד מערכו הרעיוני והאמנותי הגדול של הסרט.

ההתלהבות פנה בקריקטין. הרומן של רימארק הועתק אל הבר, אם לא בשלמותו, הרי בחלקיו היקריים, בנאמנות רבה. בהשפעת המורה הלאומני, קמים ילדי הכיתה ה"עליונים" של בית הספר כשיש אחד ומתנדבים בהתלהבות רבה לצבא הקיסרי הגרמני. אבל ההתלהבות פגה ברגע שהם מגיעים אל הקריקטין ומתחילים להתפשט תחת ידיו הצבי איות של נושא המכתבים המקומי, סמל בחיל המילואים. המבוכה תוקפת אותם בהגיעם לקיום הקדמיים, בהתערבם בין הלוחמים של חזון תיקים, למודי הקרבות, בהרגישת את טעמו של ה"בלגון" הצבאי: אייטור, תנאי דיוור איומים, רעב, כניס, בוך, הפחד מדביק אותם בצאתם בפעם הראשונה ל"גיבו", בהתקלם באש קטלנית של האויב, באבדם את החבר הראשון בשדה הקרב. אבל זוהי רק התחלה לשנים ארוכות (כל יום - שנה; כל לילה - מאה שנה!) של סבל, טבח בלתי פוסק, מפחופש.

כמה מן התמונות בסרט הן מן הטובות שבכל דברי ימי הקולנוע: אלפי חיילים צרפתים תוקפים את חפירות הגרמנים. מקלעים קוצרים בהם ללא רחם, אבל הם מצליחים לכבוש את העמדות לרגעים מספר. התקפת גנד גרמנית ואש קטלנית מאותן חפירות, במקלעים צרפתים, מדבירה אלפי נערים גרמנים. הגרמנים מצליחים לקחת בחורה את חפירותיהם הישנות, הקרב נגמר בתיקו. על שדה הקרב פזורות גויות רבות וחמישים

טח שבין הקוים, בחברת צרפתי שהוא עצמו הרג אותו. בתמונה אחרת מוצא פול נחמה פורתא לתלאת המלחמה וזועותיה במיטתה של נערת כפר צרפתית. מילסטון כיוון את המצלמה אל צלילת המטה, הקליט את השיח מבלי להראות את הדוברים. סיומו של הסרט הוא הקטע החוק ביותר בו: פול, הובב ה"פרפרים, רואה פנפר מחוק לחפירה. הוא שר לח את ידו אל התק, מתרומם קמעא מתוך החפירה. המצלמה קולטת את היד הקרבה אט-אט אל הפרפר, עוברת אל צלף צרפתי המכוון את רובהו, חוזרת אל היד הקרבה אל הפרפר. נשמעת ירייה, היד נקמצת בעי וית, נפרטת שוב ללא חיים. בחזית שורר אותו יום שקט, ההודעה הרשמית קובעת: במערב - אין כל חדש.

במת האימים

סרט פלילי דורש לעתים קרובות מן הצופה פה כניעה לשקרים מוסכמים מסוימים, להס" כס גינטלמני בינו לבין המחבר והבמאי, לפיו מקבל הצופה כמובנים מאלהים גם דבי רים שאינם עשויים להתקבל על הדעת. זהו אחד החוקים החשובים של משחק המתח והי תדהמה שהבמאי אלפרד היציקוק הוא רבנו העולמי. כיוון שהצופה מקבל את הדיון על עצמו, הרחיה יכול לשבת בנחת, לרוות הגאה מטיול של שעה וחצי בעולם חלומות הבלהות בו הבמאי האירי עבהכרס הוא מורה דרך משובח ביותר.

במת האימים מצויים כל אותם סממנים שעלילה בלשית רגילה אי אפשר לה בלעדיהם: רצח, אשה יפה, בריחה מפני המשטרה, נע" רה טפשונת, אך טובת לב המסבכת את עצ" מה בעסק הביש, ממלסת את נפשה ממנו בר" גע האחרון, סחטני כספים, בלשים, שיא מו" תת. כל אלה בצרורף הסממנים המיוחזרים להיציקוק: רקע ריאליסטי (הפעם לונדון), דמויות משעשעות, אירוניה דקה, טכניקה קולנועית בטוחה. נקודה אחת ויחידה המח" לישא סרט מעניין זה היא הולכת שולל מסו" יימת, רמאות קטנה, בלתי הוגנת במקצת - שאת טיבה אין גלגות מאחר שהסרט הוא בלשי - המקלקלת את סופו, גורמת לאכזבה קלה.

מזכר הבת, האב. כאשר מופיע גיונתן קופר (ריצ'ארד טו) אצל חברתו איב גיל (גיין ווימאן) המאוהבת בו בסתר והלומדת באקדמיה המלכותית לאמנות הדראמה, מגלה לה שהיא מבוקש על ידי המשטרה בגלל רצח שלא בצע אותו, היא ממהרת - איב אינה פקחית ביותר - להאזין לו, מצפינה אותו קודם כל בבית אביה (אליסטייר סים) בכפר, אחר בבית אמה (סיביל תורנדייק) בלונדון. איב נטפלת אל הבלש סמית (מייקל ויילדינג) המטפל במקרה, כדי לשאוב ממנו ידיעות הע" לולות לעזור לה לגלות את הרוצח האמתי, ואל אלמנת הרוצח, הזמרת שארלוט אינווד (מרלן דיטריך). עד שמתגלית האמת על הר" צח, מוליך היציקוק את הצופה אל מספר

במערב אין כל חדש: לו איירס

כנפי פרפר וכדור צרפתי

מבואות סתומים, מסבך את העלילה, ובהגיון רב, עד כדי סחרחורת, מראה לבסוף שהפתי רון פשוט ביותר, אפילו מאכזב בפשטותו. אולם העלילה עצמה אינה חשובה כמו הפרטים הקטנים בסרט: היציקוק אינו נגיש מעולם לצילומים בטרם כתב את הסרט לכל פרטי פרטי על הגיר. כל זות מצלמה, כל מבנה של כל צילום משורטט בספר הבמאי

צעירים. בשום סרט מלחמה לא הובע בכוח כזה חוסר התועלת שבמלחמה. אפילו מיל" סטון עצמו לא הצליח לחזור על מבצע כזה בסרטי האחרונים. הסבה: בסרטים חושבים אלה אין מפעמת עוד הרוח המפאציפיסטית, הם מפארים את המלחמה. תמונות מצוינות אחרות במערב אין כל חדש: פול (לו איירס) החייל-הילד, מבלה ליל בלהות בחפירה, בש"

בגלל יצר, אמבט. דהימיל מעולם לא היה יותר מבעל מלאכה טוב. הוא לא ראה בסרט מכשיר אמנותי, ורק פעם אחת, וב" היסח הדעת, חידש חידוש באמנות הראינוע: באחד מסרטיו הראשונים מעשה התרמית (1915), השתמש, בפעם הראשונה, במשחק שקט ומאופק, בניגוד למשחק המקובל על הבד עד אז, שהיה תיאטרוני ביותר, מוגזם, רחב. באופן כזה היה דהימיל אחד מקובעי סגנון המשחק בקולנוע. פרט לזה היו חידו" שיו של דהימיל בשני שטחים בעיקר: הטכני

שלו. הוא נעזר בשחקנים מצוינים, לא רק בתפקידים הראשיים, אלא אף בקטנים ביותר: שכור בבית מרוח משורטט באותה קפדנות כמו הגיבורים הראשיים. התוצאה: מיד נופל עליו חשד, הוא הופך לחלק חשוב מן העליל" לה. דמויות משנה אחרות: עסקנית אנגלית אופיינית, בעלת שני ירוסוס וחיוך אנגלו-סאכי" כי מאחורי דלפק בשוקי-צדקה הנערך בגן ובגשם סוחף; שי תלמידות האקדמיה הדר" מתית, חברותיה של איב (אחת מהן, בתו של היציקוק), וכמובן: היציקוק עצמו, המופיע,

במת האימים: גיין ווימאן, שיני סוס וחיוך אנגלו-סאכי

כבכל סרטיו, גם הפעם בתמונה אחת, לא יותר מאשר שנייה או שתיים.

אנשים מקום הקרוי הוליבוד

האיש המסמל בעיני העולם את הוליבוד חגג בחודש שעבר את יום הולדתו ה-70 בהשלמת סרטו ה-69, הנקרא, אגב: ההצגה הגדולה ביותר בעולם. אין שם הולם יותר את עבודתו הקולנועית של ססיל ב. דהימיל, בתנאי, כמובן, שהמלה "גדולה" תיסוב על הכמות, לא האיכות. כי דהימיל, הבמאי בעל פרסומת של כוכב, האיש שגילה ויסו את הוליבוד, אלוף הקופה, גורף המיליונים, אחת הדמויות האגדתיות ביותר במקצוע אפוף אגדה, הוא גם חסיד הטעם הוול.

בגלל גשם, הוליבוד. משסיים אח בית הספר הדרמטי, הצטרף ללהקה, כשחקן, סובב ברחבי ארצות-הבריה, יסד לאחר זמן להקה משלו והיה לבבאי.

באחד הימים של 1912, פגש דהימיל בידיד והיק, עורריו, שהציע לו להכנס לעסק הסרטים. דהימיל וחברה, גיסי לאסקי, לא התלהבו מכל הענין, במעט שטרבו, אך פגישה מקרית עם סוחר כפפות סמואל גולדבין, מסביב לשולחן במסעדה, שכנעה אותם. הם חברו אל גולדבין, יסדו יחדיו חברת סרטים עצמאית. כאשר הוצע לאחיו של דהימיל לק" גות מגונית, נד בראשו והכריז שהעסק כולו מפוקפק ביותר. תוך ארבע שנים קפץ ערך מניות החברה מעשרים אלף לשמונה מיליון.

דהימיל החזיק בידיו את הוכחות על מחזה תיאטרוני מסוים, בעלה של האינדיאנית; זה היה צריך להיות סרטה הראשון של החברה והסרט הארוך (חמש מערכות) הראשון באמ" ריקה. להקה קטנה של שחקני תיאטרון וד" מיל בראשה, כבמאי, יצאה מערבה, למדינת אריזונה, להתחיל בצילומים. אלמלא קידם את פניהם גכס סוחף אפשר שמרכו תעשית הסרטים היה כיום באריזונה ולא בקליפורניה, אבל הגשם אילץ אותם להמשיך בדרכם מע" רבה, ובדצמבר 1913 הגיעו לפרבר גידה של לוסיאנגילס, מקום הקרוי הוליבוד. הוליבוד מצאה מיד חן בעיני דהימיל, הוא החליט להשתקע שם, שכר חצי אסם תבואות, הפך אותו לאולפן וסרטו הראשון היה מוכן לה" צגה כעבור חודשיים. הצלחתו עלתה על כל המשוער; הוא הכניס פי 20 ממה שהוצא עליו. מיד רתם דהימיל את עצמו לעבודה, הפיק אותה שנה ששה סרטים נוספים.

והקופתי, בשטח הטכני המציא את מנוף הצילומים, המאפשר תנועת המצלמה לכל הכיוונים, במאונך ובמאונך, לצדדים, לאחור ולפנים, תוך כדי צילום; גילה אפשרות לצלם סרט קולי מבלי שרעש המצלמה ייקלט על ידי המיקרופון; גילה את השימוש בתאורה חשמלית; הפיק את הסרט הצבעוני הראשון (כל תמונה בודדת נצבעה ביד).

בשטח הקופה, גילה דהימיל עד מהרה את חולשתם של הצופים, קבע שמרבית הקהל בעולם, רמתו השכלית אינה מן הגבוהות, לא היסט לרדת אליה, לגרות את יצר הקהל בסממנים זולים, להלעיס אותו סרטים עשויים בטעם קולקל. דהימיל היה הראשון שפרט על המתיר המיני של הקהל, אכלס את סרטיו נשים יפות, בעלות תאווה מזורזת, לבושות שמלות קופות ומפוארות, המתעלסות עם גברים חסונים על גבי ספות קטיפה. בכל אחד מסרטיו חייבת להיות תמונת מרחף, בה מופיעה השחקנית הראשית באמבט.

אולם ככל שהתרחק דהימיל מעם קטעם הטוב הלכו סרטיו מחיל אל חיל, משיא אל שיא בקופה. סרטו שלפני האחרון, מששון ודלילה, זכה לבקורת שלילית, אבל לרווח העצום של 11 מיליון דולאר (עד היום). בכל אשר פנה, הצליח לחלוב מכיסי הקהל את הסכומים הגדולים ביותר. אפילו סרטיו הד" תיים - דת נחשבת לסם מות לקופה - כמו עשרת הדבורות, מלך המלכים (על ישו), עשו כספים. גם מתנגדיו החריפים ביותר יודו שדהימיל יודע את סוד עשיית הסרטים. מעטים יודעים לביים כמוהו תמונות המונים, קרבות.

קנה המדה: הכנסות. דהימיל חי כיארת לדמות אגדית: בשני בתים גדולים, המחוברים זה לזה בפרוודור של זכוכית, ברחוב הקרוי על שמו, אין בהוליבוד דמות נערצת ממנו, אין בה אדם שזכה במספר כה רב של אותות כבוד, כולל תואר דוקטור כבוד לאמנות. בהגיעו לגיל שבעים אין איש רואה את קץ עבודתו בקולנוע. טעמו הקולקל לא השתנה בשנים האחרונות, ידו הבטוחה לא אבדה את זהב מגעה; ההכנסות מסרטיו הן הגדולות ביותר בעולם, ובהוליבוד זהו קנה המדה לגדולתו של אדם.

בקצרה

ברקיע השביעי. אודות זוג צעיר ומאד רומנטי (סימון סימון, גימס סטיוארט), תל" אותיהם ונצחון אהבתם.

מארי אנטואנט. גורלה המר של הנסי" כה האוסטרית בידו המון המהפכה הצרפתית. ההיסטוריה על מגש גיליון ורוד. גורמה שי" רר, סיריון פאאר, רוברט מורלי.

היום המטורף. מה קורה כאשר פקיד נמוך (הארולד לוי) מאבד לפתע את משרתו, משולח אל העולם הגדול. פרסטון (דרכ" של מוצח) סטרגיס כתב וביים את הקומדיה.